אוצר מדרשים — האפיפיור היהודי

האפיפיור היהודי

מעשה ברבנו שמעון הגדול שבא מבית דוד, ובא לעיר אחת ששמה מגנצא ונשא שם אשה מגדולי המלכות.

ושמע רבנו גרשום [מאור הגולה] והלך גם הוא למגנצא. רבנו גרשום יסד סליחות הרבה על הגזרות (וגם רבנו שלמה הבבלי היה בדורם), והיה דר [לפנים] באספמיא רבתי בגזרת סליוס הרשע שהיו לוקחים יהודים להיות כותשים בגתות, ונעשה נס בימיו שלקחו זקן ונתנוהו בגת ומת ונשמטה הקורה והרגה כל סביבותיה ונתבטלה הגזרה, ויסד על זה סליחה 'אני יום אירא'.

וכשבא רבנו גרשום אצל רבנו שמעון הגדול קבלו בסבר פנים יפות ולמדו תורה ביחד. ולרבנו שמעון הגדול היה בן קטן ושמו אלחנן ונגנב ממנו ועשאוהו גלח, וסוף עלה לגדולה עד שנעשה אפיפיור, ומרוב חכמתו אשר היה בלבו נתקבצו אליו מלכים ודוכסים ושלטונים ליקח עצה ממנו, ונתן לכל אחד ואחד עצה לפי חכמתו. וכיון שראה כי רבים שואלים עצה ממנו ואין אחד מהם שיהיה מקרוביו או ממשפחתו, קרא להגלחים שמנוהו להיות אפיפיור והם טפלים אצלו, ויאמר להם: "מה זה שכל המלכים ודוכסים והשלטונים באים אצלי לקבל עצה ממני ואין שום אחד מהם שהיה אומר לי שהוא אבי או אמי או קרובי או שהוא ממשפחתי? וכי מן האבן נולדתי שאין לי שום קרוב בעולם? דעו נא אם לא תגידו לי אהרוג את כלכם!"

והוא נתן לבו לדבר הזה מפני שחשב שאין ממש בישו הנוצרי.

ויענו ויאמרו לו: "אדוננו, אחרי שגזרת עלינו להגיד לך אזי נודיע לך כי יהודי היית ובן אדם גדול שבכל היהודים אתה, וגנבוך כשהיית נער קטן, ומן השם נגזרה לך זו הגדולה שבאים אליך רוב מלכי אומות העולם ושואלים ממך עצה, ונראה להם שאתה במקום ישו הנוצרי. ובן אדם גדול שבאת ממנו הוא דר באלמינא (אשכנז) ושמו ר' שמעון הגדול."

ויאמר להם: "שלחו אחריו והביאו אותו אלי ואל תניחוהו בשום ממון עד שיהיה פה."

וישלחו גדולי רומי באותו היום לר' שמעון באלמניא שיבוא לאפיפיור ביום הנועד שקבעו לו, והיה ר' שמעון הגדול נרתע מאד מאד שהיה ירא משום עלילה מן האפיפיור כי למה שלח אחריו, ולבסוף הגביה את עצמו ויבא אל האפיפיור.

וכשראה אותו האפיפיור אז קרא אותו אל החדר וראה שהיה נרתע בפניו, ויאמר לו: "אל תירא רק תגיד לי באמת מה שאשאל ממך."

ויאמר לו: "הן."

ויאמר לו: "כמה בנים יש לך?"

אז הזכיר לו בשם כל בניו ובנותיו שהיו לו.

ויאמר לו האפיפיור: "עוד היה לך בן אחר?"

וישתוק ר' שמעון מפני שהיה ירא שמא יאמר לו להביאו לפניו, עד שאמר לו האפיפיור: "למה אתה שותק? תאמר לי האמת."

אמר לו ר' שמעון: "אדוני, בן אחד קטן היה לי ונגנב ממני ואיני יודע אנה הוא אם הוא חי או מת כי לא ראיתיו עד הנה."

ויאמר לו האפיפיור: "זכור אתה מה סימנים היו בגופו?"

אמר לו: "אלו סימנים היו על גבו ואלו על ידו."

אז הבין האפיפיור שהוא בנו כי אותם סימנים עליו. ויאמר לו: "אבי אבי, אני הוא בנך! הרי עלי הסימנים שאמרת."

אז נבהל רבנו שמעון הגדול ולא היה יכול לענות אותו דבר, ויפשיט האפיפיור את בגדיו ויראה לו הסימנים, ויאמר: "אבי אבי, מה אעשה שאהיה בן עולם הבא, כי יודע אני שתורת ישו הבל היא ואינו כלום."

אמר לו אביו: "חללת שם הקב"ה ברבים – קדש שמו ברבים. ואני מקבלך עלי שתהיה בן עולם הבא."

אמר לו האפיפיור: "באיזה עניין אעשה?"

אמר לו: "תזמין בכל ממשלתך המלכים הדוכסים וההגמונים ותקדש שמו של הקב"ה."

ויעשה כן ויטהר את עצמו ויעלה לראש המגדל ויקרא אליהם: "שמעו כלכם למה נזדמנתם, כי עד עתה לא רציתי לגלות לכם, אך עתה אני מגלה לכם כי אין ממשות בישו הנוצרי כי נולד מן האשה כאחד האדם, ולכן אין תקווה לאחריתכם שאתם מאמינים בו."

ויאמרו הגלחים היועצים שלו שמא נשתטה.

אז אמר להם: "אתם סבורים שרוח שטות נכנס בי, חי נפשי כי רוח אלהים בי ואתם שוטים."

ויתיעצו הגלחים להרגו פן יסיר העם מתרפיהם.

וכשראה כך אז קפץ מן המגדל לארץ ואמר: "חלילה שיהרגוני אותם טמאים כי אני מאמין באלהי אבי."

ומיד ששמע אביו רבנו שמעון הגדול שקידש בנו את השם נתן שבח והודיה למקום וקבע על שם בנו 'יוצר' מיום ב' של ראש השנה 'מלך אמון מאמרך', וכתב בו בענותנותו שם בנו: 'אל – חנן נחלתו בנועם להשפר', כי כך היה שמו אלחנן.